

Hvorfor er urbant landbruk viktig for Fylkesmannen?

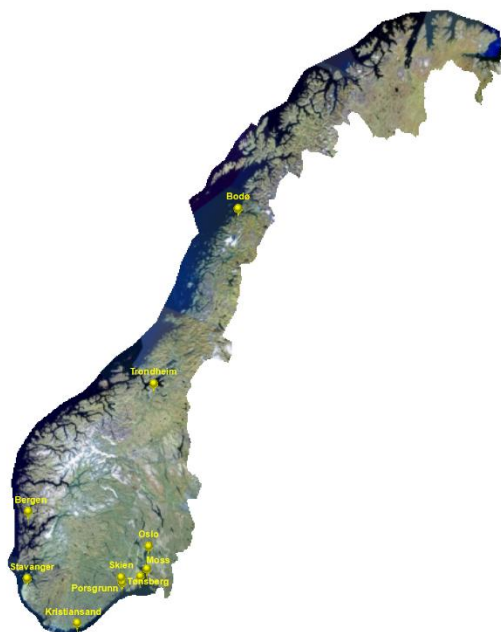
Nettverket vårt består av kolleger fra Fylkesmannen i embeter i de større byene i Norge. Vi har jobbet med urbant landbruk de siste 10 årene, på ulike vis og med litt ulike utgangspunkt.

Fylkesmannens roller

Hva gjør Fylkesmannen? Vi har fem roller i samfunnet, ved det å være regjeringens representant overfor kommunene: Vi er en fagmyndighet, i vårt tilfelle innenfor landbruk, vi samordner forvaltningen på ulike nivåer, vi er medspiller for utviklingstiltak, vi er et knutepunkt og lyttepost for myndighetene overfor kommunene og befolkningen, og vi skal være veiviser for rettsikkerheten. Flere av disse rollene har bidratt til at vi har engasjert oss i urbant landbruk.

Hvordan startet det hele?

Vi har lenge fulgt med på det som skjer på grasrota i byene. I Oslo startet vi med en mulighetsstudie for sju år siden, og som ble til **rapporten om urbant landbruk - Bærekraftig, synlig og verdsatt** i 2014. I Telemark laget Fylkesmannen en **egen strategiplan i 2015** - for å fange opp initiativ og peke på muligheter - det genererte igjen økt fokus og aktivitet. I andre fylker har man valgt andre fremgangsmåter. Vi har alle støttet ulike urbant landbruksprosjekter med UT-midler. Her er byene/Fylkesmannsembetene som er med i nettverket

Moss
Oslo
Drammen
Tønsberg
Kristiansand
Stavanger
Bergen
Molde
Trondheim
Bodø
Tromsø
(Lillehammer/Hamar)

Vi har i arbeidet vårt tatt utgangspunkt i

Kartverket, Geovekst og kommuner - Geodata AS

fire nøkkelfaktorer som er viktige i urbant landbruk og som har betydning for landbruket generelt: omdømme for landbruket, jordvern, rekruttering, klima og biologisk mangfold.

Regjeringen har både i Jeløya plattformen og i Granavollplattformen hatt et punkt med som sier at de skal tilrettelegge for urbant landbruk. Vi har vært utålmodige, og før jul i fjor sendte vi et brev til landbruks- og matdepartementet om oppfordret til at det burde lages en strategi for urbant landbruk.

FN's Bærekraftsmål

Siden 2014 har begrepet urbant landbruk bokstavelig talt vokst fram i fra grasrota og blitt kjent for langt flere. I Sverige har man slått fast at hele 12 av de 17 bærekraftsmålene kan relateres til urbant landbruk og defineres som verktøy til økt bærekraft. De eskalerende

utfordringene rundt klima og tap av biologisk mangfold har i mellomtiden økt og vi kjenner alle til de siste rapportene fra FN

Aldri før har det vært viktigere å samle oss og tenke kloke tanker om framtida.

Urbant landbruk sin plass i samfunnet

Urbant landbruk angår ikke bare landbruket, men mange andre sektorer i samfunnet. Her er en modell som viser hvordan urbant landbruk påvirker ulike sektorer og kan kobles til bærekraftsmålene til FN. Urbant landbruk og mat er plassert i midten, og rundt ligger de ulike sektorene. Vi har satt opp stikkord som viser hvordan urbant landbruk er relevant for de ulike sektorene.

Utdanning

Bevissthet om mat og kvalitet

Kunnskap

Tilhørighet, røtter og livslyst

Byplanlegging

Grønne byrom og parker

Stedsutvikling

Markedshager, vertikal dyrking og grønne tak

Grønt som klimatilpassing

Rehabilitering av forurenset jord

Økonomisk utvikling

Innovasjon og verdiskaping

Sosiale entreprenørskap

Bekjempe fattigdom

Økonomisk integrasjon

Helse (Folkehelse)

-Fysisk aktivitet = dyrking inviterer til fysisk aktivitet

-Mental helse =kontakt med natur = avslapning/ smertelindrende

-Felleskap = mening og livslyst

-Matkvalitet

Matsikkerhet og beredskap

-Tilgang til mat

-Dyrkingskompetanse

-Matkvalitet (bærekraft i mat)

-Jordvern

Klima og biologisk mangfold

Resirkulering av næringsstoffer og vann

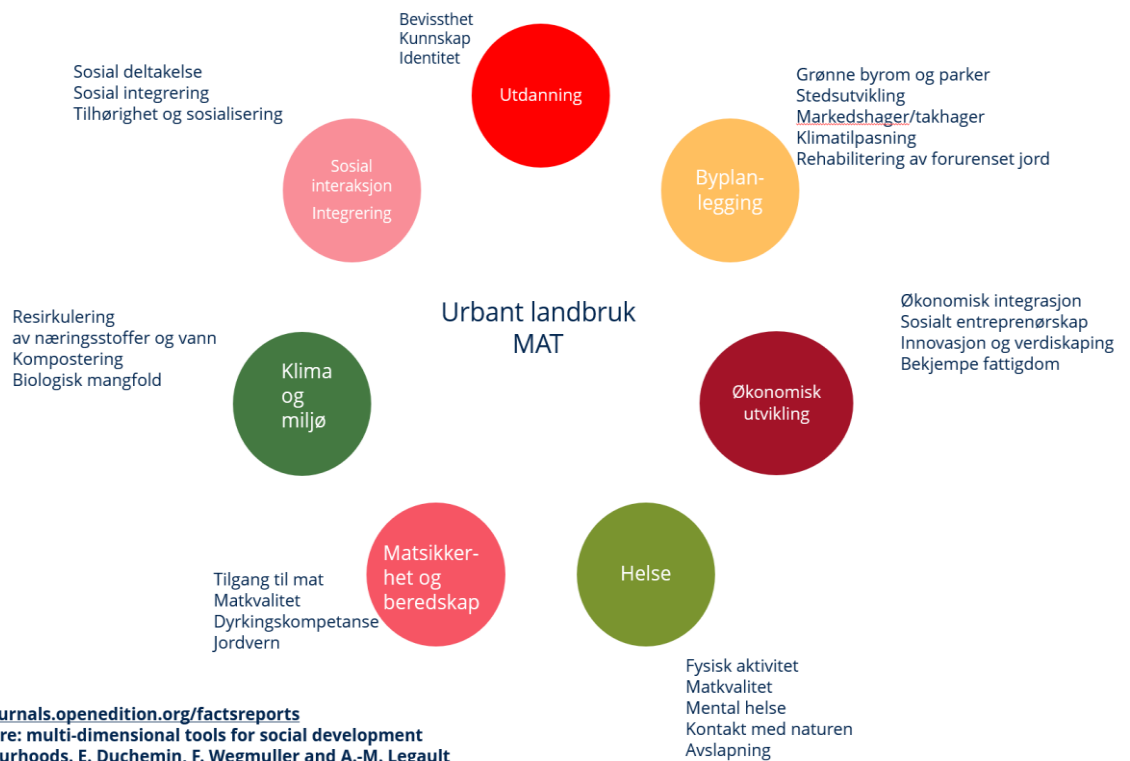
Klimasmart – fordrøynings-effekt / verdien av grønn trær

Tilrettelegging for økt biologisk mangfold

Sosial integrasjon- Det siste området

Sosial deltakelse og inkludering

Tilhørighet og sosialisering

Oppsummert

Urbant landbruk er et riktig og viktig verktøy til å kople oss tettere på naturen slik at vi kan lære oss å respektere dens tålegrenser jamfør Det grønne skiftet

- Det er et verktøy til økt bærekraft og framtidstro, på tvers av sektorer og fag, og et helt spesielt lim som kobler samfunnssektorer og skaper unike arenaer for samhandling

Fylkesmannsembetene kan være en viktig aktør i dette arbeidet. Vi har en verdifull, tverrfaglig kompetanse og et omfattende nettverket innen ulike fagmiljøer, så vel som næring og offentlig forvaltning.

Vi gleder oss stort over regjeringen sitt initiativ og at dere alle prioriterte å sette av denne dagen! Og vi gleder oss til å bidra i det videre arbeidet med og for urbant landbruk- sammen med dere alle!

Vi avslutter med ei bie som høster nektar fra en honningurt, som et symbol på den skjøre balansen vi alle er en del av, og ordene til Journalist Kari Gåsvatn som skriver i boka Geriljahagen: «Enten vi dyrker på bygda eller i byen, og uansett hvor på kloden det er, så er vi en del av den sammen veven. Vi driver med det samme.»

Takk for oppmerksomheten!

På vegne av nettverket:

Ellen Marie Forsberg, Fylkesmannen i Oslo og Viken

Ellen Dagsrud, Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

Anita Panman, Fylkesmannen i Oslo og Viken

Frøydis Lindén, Fylkesmannen i Vestland

Kari Mette Holm, Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

Annabell Pflüger, Fylkesmannen i Rogaland